

Romani **CRISS**

Centrul Romilor pentru Interventie Sociala si Studii

Raport narativ (mai - octombrie 2005)

**Proiect „ Copiii romi vor sa invete”
Finantator: UNICEF Romania**

I. Nume organizatie: Romani CRISS- Centrul Romilor pentru Interventie Sociala si Studii

II. Parteneri: Proiect implementat cu sprijinul Ministerul Educatiei si Cercetarii-Directia de Invatamant Preuniversitar

III. Titlu proiect: COPIII ROMI VOR SA INVETE

IV. Rezumat proiect:

a. Context

Proiectul “Copiii romi vor sa invete” implementat in perioada mai - octombrie 2005 este o continuare a proiectului cu acelasi nume desfasurat in cursul anului 2004. Ambele initiative au fost finantate de catre Reprezentanta UNICEF in Romania si implementate de catre organizatia Romani CRISS, dorindu-se a fi o interventie constanta cu privire la problematica locurilor speciale in invatamantul liceal destinate elevilor de etnie roma.

Daca in proiectul anterior s-a testat punerea in practica a unui mecanism de imbunatatire a participarii elevilor romi in invatamantul liceal – campanie la nivel local de informare si consiliere a parintilor si elevilor, in cel de al doilea proiect s-a incercat validarea acestui mecanism si implicarea unui alt segment de beneficiari, direct implicati in procesul educational institutionalizat, este vorba de cadrele didactice din invatamantul liceal care lucreaza si cu elevi romi admisi pe locuri speciale. Pe langa campania de informare si consiliere a parintilor si copiilor romi desfasurata in 4 judete si Municipiul Bucesti, proiectul acesta a vizat si familiarizarea profesorilor din invatmantul liceal cu politica masurilor afirmative, pe de o parte si pe de alta parte cu problemele minoritatii roma in general, astfel incat aceste cadre didactice care intalnesc acesti liceeni admisi pe locuri speciale in diferite clase sa nu mai manifeste reticenta, intoleranta si indisponibilitate afectiva fata de acesti elevi.

Asadar, ideea acestui proiect s-a conturat in contextul politicilor afirmative care sunt adresate etnicilor romi. S-a avut in vedere faptul ca Ministerul Educatiei si Cercetarii a inceput sa aloce locuri distincte pentru romi’ nu numai in invatamantul superior, ci si la nivelul invatamantului liceal si vocational(scoli de arte si meserii si scoli de ucenici) prin Ordinul MEN nr.5083/26.11.1999, ce viza cifra de scolarizare pe anul scolar 1999/2000. Masura aceasta a continuat in urmatoorii ani, prin diferite circulare emise de MEC in care se vorbeste de acordarea unui numar nelimitat de locuri in licee si scoli profesionale in limita a doua locuri/specializare/clasa, indiferent de unitatea de invatamant, la solicitarea din partea candidatilor romi.

Pentru anul 2004, alocarea de locuri speciale pentru elevii romi s-a continuat prin Ordinul OMECT nr. 5514 din 22.11.2003 prin care se stabileste cifra de scolarizare pentru anul scolar 2004/2005, iar pentru anul 2005 prin Ordinul OMCET nr. 4958 din 12.10.2004;

La o simpla analiza a repartizarii pe locuri speciale a elevilor romi – sesiunea iunie 2003¹ se poate constata o slaba participare a elevilor comparativ cu numarul elevilor romi care termina clasa a VIII-a.

b. Scurta descriere a implementarii proiectului:

Proiectul “Copiii romi vor sa invete” a urmarit sprijinirea si incurajarea copiilor romi pentru a urma invatamantul liceal.

Proiectul “Copiii romi vor sa invete” si-a propus sa realizeze o campanie de informare cu privire la politicile afirmative pentru elevii romi din judetele Arges, Calarasi, Sibiu, Vaslui si Municipiul Bucuresti.

Prin acest proiect s-a incercat atragerea cat mai multor actori (ISJ-uri si ONG-uri, parinti, lideri traditionali, cadre didactice) care sa se implice activ si cu buna credinta in implementarea masurilor afirmative in invatamantul liceal pentru copiii romi. In acest sens, campania de informare si consiliere din judetele Arges, Calarasi, Sibiu si Vaslui si Municipiul Bucuresti a presupus reorganizarea a 10 puncte de informare si consiliere/birouri de informare si comunicare pentru parinti si elevi privind masurile afirmative².

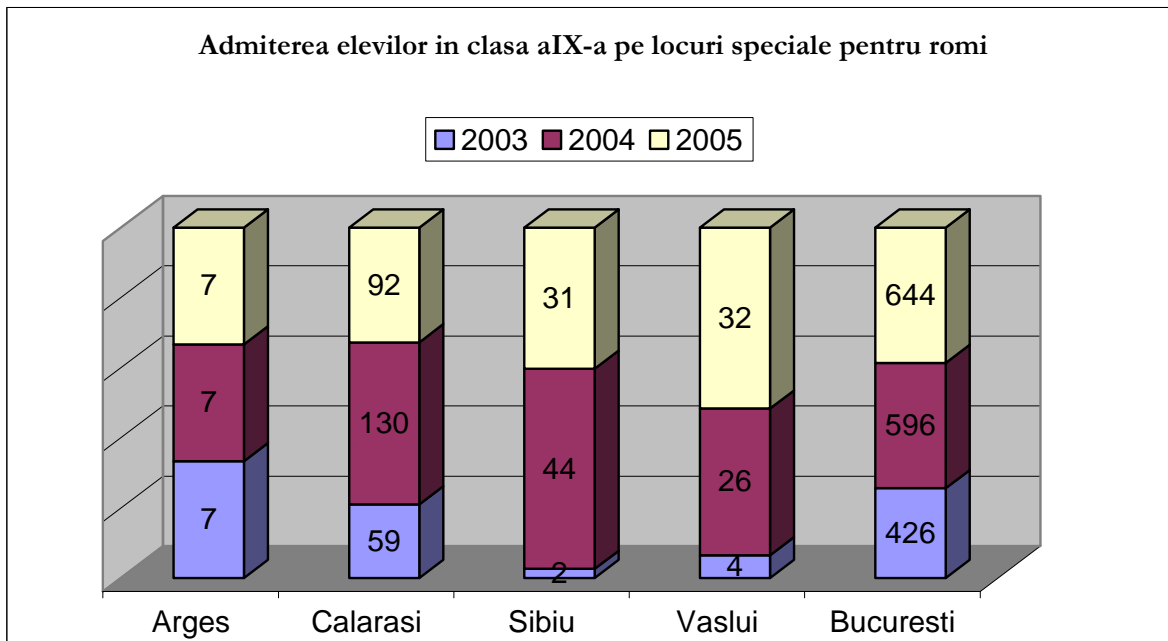
Cele 10 puncte de informare si consiliere au functionat fie in sediul unei organizatii de romi locale, fie intr-o unitate scolara, iar in cadrul acestora au fost implicate direct doua persoane; in speta, un profesor, un reprezentant al ONG-lui si/sau un reprezentant al comitetului de parinti. Consilierii au desfasurat la nivel local deplasari in comunitatile/localitatile rurale si urbane, au discutat cu elevi, parinti, cadre didactice, au oferit informatii exacte cu privire la metodologia de admitere la liceu pe locuri speciale(procedura, termen limita de inscriere, acte necesare, modul de obtinere a recomandarii), au impartit pliante, au participat la emisiuni TV, au participat la sedinta publica, au colaborat cu inspectorul pentru romi din cadrul ISJ. In cadrul acestei campanii au fost organizate in fiecare judet cate o masa rotunda, intalnire in cadrul careia atat reprezentanti Inspectoratului Scolar judetean cat si parinti, reprezentanti ai romilor din administratia publica, lideri traditionali au discutat depre problemele cu care se confrunta elevii romi si despre posibile solutii pentru educatia copiilor romi.

Rezultatul campaniei de informare si consiliere din perioada mai –august 2004 si mai –august 2005, desfasurata in judetele Arges, Calarasi, Sibiu, Vaslui si Municipiul Bucuresti, in cadrul proiectului

Copiii romi vor sa invete, este reflectat in urmatorul grafic.

¹ <http://www.edu.ro/download/tabrrom1.pdf>

² BIC – birou de informare si consiliere

Pentru cunoasterea specificului rom, a aspectelor interculturale de catre cadrele didactice, ca element interdependent campaniei si cu rezultate pe termen lung , s-a organizat si s-a desfasurat in perioada 27-31 august primul curs de pregatire a cadrelor didactice din invatamantul liceal care lucreaza cu elevii romi. Cei 47 de profesori au fost selectati impreuna cu inspectorul pentru romi din fiecare ISJ din unitatile scolare care au admis in ultimii doi ani scolari cei mai multi elevi pe locuri speciale.

Obiectivul cursului a fost de a familiariza si forma profesorii din invatamantul liceal pentru a lucra mai eficient cu copiii romi, avand in vedere masurile afirmative destinate etniei romilor. In special, cursul urmasa sa dezvolte abilitati si sa informeze in domeniul comunicarii, a reglementarilor ministeriale pentru educatia copiilor si tinerilor romi, drepturile omului, istoria si traditia romilor.

De asemeni, pentru cunoasterea specificului rom, in cadrul proiectului a fost realizata o brosură- breviar privind istoria romilor din Romania. Breviarul “Romii din Romania. Repere din istorie“ se adreseaza profesorilor, elevilor, studentilor in vederea familiarizarii acestora cu evenimente din trecutul etniei romilor.

c. Grup tinta:

- Elevii romi din clasele a VIII-a din 5 judete (Arges, Calarasi, Sibiu, Vaslui si Bucuresti).
- Cadrele didactice (române, maghiare, rome etc.) din 4 judete Arges, Calarasi, Sibiu, Vaslui si Municipiul Bucuresti; profesori, diriginti din licee care lucreaza cu liceeni romi- selectiionate din liceele și SAM-urile în care au fost admisi elevi romi pe locuri speciale.

d. Beneficiari:

Beneficiarii directi ai proiectului sunt reprezentati de doua segmente de populatie:

- un prim segment il constituie elevii romi din cls. a VII – VIII-a din patru judete(Arges, Calarasi, Sibiu, Vaslui)si Municipiul Bucuresti. Prin cele 10 birouri de informare si consiliere create au fost informati **peste 2100 elevi** romi si consiliati/ sprijiniti sa-si depuna dosarul pentru inscrierea la liceu /SAM pe locuri destinate romilor peste 723 elevi romi. Comparativ cu situatia din sesiunea iunie 2003, admiterea elevilor romi in invatamantul liceal si SAM pe locuri speciale, pe aria de implementare a proiectului, s-a imbunatatit in mod evident (vezi anexa 15 –analiza comparativa);
- un al doilea segment din aria beneficiarilor sunt cadrele didactice din invatamantul liceal care lucreaza si cu liceeni romi. In cadrul proiectului a fost organizat un curs de pregatire la care au participat 47 de profesori.

Beneficiari indirecti

- parintii elevilor de clasa a VIII-a
- scolile generale
- licee
- profesori
- comunitatile de romi

e. Monitorizare si Evaluare

Echipa de implementare a proiectului a primit periodic rapoarte de activitate ale consilierilor activi in BIC-uri; consilierii au descris activitatile de informare si consiliere, modul de lucru in teren, problemele intampinate in desfasurarea activitatilor prevazute in fisa de post.

Dintre observatiile consemnate in rapoartele de activitate, se pot consemna:

AVANTAJE:

- activitatile s-au desfasurat conform planificarii initiale a proiectului
- interes crescut al parintilor si elevilor romi fata de invatamantul liceal; receptivitate
- colaborari intre consilieri si inspectorul pentru romi
- numarul elevilor care opteaza pentru invatamantul liceal pe locuri speciale este in crestere fata de anii anterior
- interesul parintilor pentru activitatile proiectului este crescut, acestia venind din cand in cand la scoala sau acasa la consilier pentru a discuta despre depunerea dosarului la ISJ
- asigurarea informatiei de catre consilieri privind metodologia de admitere fost corespunzatoare.

LIMITE:

- dificultatea recunoasterii apartenentei la etnia roma
- situatia financiara a parintilor nu permite asigurarea costurilor educationale (situatia elevilor din rural,navetism, chirie,etc.)
- lipsa de informatie si interes din partea unor manageri scolari si cadre didactice pentru aceasta politica afirmativa
- rezultatele testarii nationale
- obtinerea recomandarii de apartenenta la etnia romilor.

Pentru evaluarea impactului cursului de pregatire a cadrelor didactice din invatamantul liceal a fost realizata o fisa individuala de evaluare a cursului :

Dintre observatiile consemnate in fisele de evaluare, se pot consemna urmatoarele:

- necesitatea extinderii acestui model de pregatire a cadrelor didactice care lucreaza cu elevii romi; in curricula de formare a profesorilor in facultati si licee pedagogice nu sunt cuprinse astfel de formari cu privire la diversitate si educatie pentru identitatea culturala
- informatii deosebit de utile; un mod de comunicare eficienta din partea formatorilor si organizatorilor
- cunoasterea traditiilor si culturii rome;
- cunoasterea problemelor pe care le au cu romii;
- o mai buna comunicare si intelegere a tuturor elevilor indiferent de etnie si nationalitate ;
- informatiile primite se pot aplica grupurilor indiferent de etnie;
- o buna intelegere a problematicii discriminarii de tot felul;
- dezvoltarea abilitatilor de comunicare ;
- pastrarea comunicarii intre participantii la curs prin crearea de e-group .

In ceea ce priveste imbunatatirea modului de organizare si desfasurare a cursului, se recomanda :

- folosirea mai multor prezentari video, filme despre discriminare
- inceperea cursului cu elemente de traditie romani
- perioada de desfasurare a cursului mai mare de trei zile
- distribuirea in scoli a unor filme documentare despre discriminare si efectele acesteia (ex :- filmului Ochiul furtunii, Scoala care ne desparte) atat pt.cadrele didactice cat si pentru a fi cunoscute si de elevi;

- familiarizarea tuturor cadrelor didactice cu notiuni privind drepturile omului si nediscriminare, elemente ale traditiei romani.

Indicatori propusi pentru evaluarea proiectului :

- numarul de beneficiari ai campaniei de informarea a parintilor si elevilor romi
- inscrierea elevilor pentru admiterea in clasele a IX –a pe locuri speciale in anul scolar 2005/2006 a unui procent de 80% din elevii romi informati si consiliati de catre consilierii din cadrul BIC -urilor
- constientizarea rolului educatiei in comunitatile de romi
- sensibilizarea cadrelor didactice fata de educatia copiilor romi
- numarul de recomandari eliberate pentru admiterea pe locuri speciale atat in invatamantul liceal, cat si universitar

CONCLUZII

Impactul activitatilor din cadrul campaniei de informare si consiliere desfasurate in perioada mai-august 2005 a fost cel planificat. Modul de implicare al consilierilor din punctele de informare a fost foarte bun, iar atmosfera generala pe parcursul implementarii proiectului a fost favorabila cooperarii.

Dintre sugestiile primite pe parcurs, retinem: demararea actiunilor de informare si consiliere a parintilor si elevilor inca din clasa a VII –a, desfasurarea unui program de pregatire - meditatiei.

Cadrele didactice participante la seminar si inspectorii pentru romi au sugerat continuarea cooperarii si multiplicarea acestei experiente. A fost primul proiect in care profesorii de liceu au fost implicati si au descoperit posibilitati de valorificare a elevilor romi.

Modul de implicare al autoritatilor educationale a fost satisfactor, iar atmosfera generala pe parcursul implementarii proiectului a fost favorabila cooperarii.